

വിദ്യാരൂപത്വ സന്ദർഭം

(2:1-12)

യേശുവിന്റെ ജീവിതത്തിലെ പ്രാരംഭ വർഷങ്ങളുടെ ചില ചുരുങ്ങിയ വിശദീകരണങ്ങളാണ് മാത്തായിയുടെ സുവിശേഷം അല്ലൂഡായം 2 നൽകുന്നത്. ലൂക്കാസിന്റെ സുവിശേഷത്തിൽ (ലൂക്കാ. 2:1-38) പറയുന്ന, യൈരു ശലേം ദൈവാലയത്തിലേക്കുള്ള കുടുംബത്തിന്റെ യാത്രയോ, യേശുവിന്റെ പരിശേരണയോ, ആട്ടിയന്നാരുടെ സന്ദർശനമോ, ബേത്തലഭേമിൽ യേശു ജനിക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങളോ, മുൻപ് യോഗ്യമും മറിയയും മിസ്റ്റിൽ താമസിച്ചതിനെ കുറിച്ചോ മത്തായി വിശദീകരിക്കുന്നില്ല. ആ സംഭവങ്ങൾക്ക് ശേഷം സംഭവിച്ചതായിരിക്കണം മത്തായി 2-ൽ രേഖപ്പെടുത്തിയ വിദ്യാരൂപ രൂപീ സന്ദർശനം.

പല മുഖ്യ വിഷയങ്ങളും ഈ അല്ലൂഡായത്തിൽ കാണാം. ആരാധനക്കു യോഗ്യനായ യൈഹൃദയാരുടെ രാജാവായിട്ടാണ് ശിശുവായ യേശുവിനെ കാണിക്കുന്നത്. യൈഹൃദയാരുടെ രാജാവ് തനിക്ക് ഭിഷണിയാകുമെന്നു വിചാരിച്ചു, ഹേരോഡാ രാജാവ് മശിഹായെ ഇല്ലാതാക്കുവാൻ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി, എന്നാൽ ദൈവിക ഇടപെടൽ അതിനു തടയിട്ടു. ദുതനാരുടെ മുന്നിറയില്ലെങ്കിൽ ജാൽ ദൈവം തന്റെ പുത്രത്വം സംരക്ഷിച്ചു. യേശു ജനിച്ച സ്ഥലമായ, ബേൽല ഹേമിൽനിന്നു, അവന്റെ മാതൃദേശമായ നസരേത്തിലേക്ക് മാറ്റുവാനുള്ള പ്രാധാന്യത്തെയും വിശദമാക്കുന്നു.¹ അല്ലൂഡായത്തിനായി പുസ്തകത്തിന്റെ അവസാനം പറയുന്ന പേരുകൾ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു (1:1, 23). യേശുവിന്റെ ജീവിതത്തിലെ സംഭവങ്ങൾ പ്രവചനനിറവേലാണ്.

വിദ്യാരൂപത്വ യൈരുശേഹിൽ ഏതെങ്കിലും (2:1, 2)

¹ഹേരോഡാ രാജാവിന്റെ കാലത്ത് യേശു യൈഹൃദയിലെ ബേത്തലഹേ മിൽ ജനിച്ച ശേഷം, കിഴക്കുനിന്നു വിദ്യാരൂപാർ യൈരുശലേമിൽ എത്തി. ²“യൈഹൃദയാരുടെ രാജാവായി പിറന്നവൻ എവിടെ? ഞങ്ങൾ അവന്റെ നക്ഷത്രം കിഴക്ക് കണ്ടു ഞങ്ങൾ അവരെ നമസ്കരിപ്പാൻ വന്നിരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു.”

വാക്യം 1. “മരിയ ഒരു മകനെ പ്രസവിച്ചു” എന്നു മുൻപിലത്തെ വാക്യമായ, മത്തായി 1:25 വ്യക്തമായി പറയുന്നു. അല്ലൂഡായം 2 ന്റെ ആരംഭത്തിൽ, യേശു യൈഹൃദയിലെ ബേത്തലഹേമിൽ ജനിച്ചു എന്നു മത്തായി പറയുന്നു. യോഗ്യമും മരിയയും എന്തുകൊണ്ടാണ് അവിടെ എന്നു ലൂക്കാസ് വിവരിക്കുന്നു. “കുറോഡാന് സുറിയ നാട് വാഴുമ്പോൾ,” ഒരുഗുസ്തോന് പേര് ചാർത്തലിന്നു കൽപന പുറപ്പെട്ടുവിച്ചിരുന്നു. യോഗ്യമും ബേത്തലഹേമുകാരനായിരുന്നതിനാൽ പേര് ചാർത്തലിനായി അവൻ ആ ടാണിലേക്ക് പോകേണ്ടിയിരുന്നു (ലൂക്കാ. 2:1-5). യൈരുശലേമിനു തെക്ക് ആറു മൈൽ അകലെ

സമിൽ ചെയ്തിരുന്ന ഒരു പെൻഡ ടാണായിരുന്നു ബേർല്ലഹോ. സെബൈലൂസ് പ്രദേശത്ത് അതേ പേരിലുള്ള ഒരു ടാണകുടുംബം ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ, ആദ്യ തേതിനെ പേർത്തിച്ചുറയുവാൻ “യെഹൃദയിലെ ബേർല്ലഹോ” എന്നാണ് പിളിച്ചിരുന്നത് (യോഗ്ര, 19:15, 16). ഒരുപക്ഷേ രാജകിയ ഗോത്രമായ യെഹൃദ ദ്രോയ ഉണ്ടാണി പറയുവാൻ കുടെയായിരിക്കാം “യെഹൃദ” എന്ന് എടുത്തു പറഞ്ഞത് (ഉൽപ. 49:10).

ആ പ്രദേശത്തെ ഫലപുയിഷ്ടത നിമിത്തമായിരിക്കാം “ബേർല്ലഹോ” എന്നതിന്റെ അർത്ഥം “അപ്പത്തിബന്ധ ഗൃഹം” എന്നു വന്നത്. ബി. സി., 150-ൽ, ധനികമായ ഒരു പെപ്പകും അതിനുണ്ടായിരുന്നു. ഭാവീൽ രാജാവ് ജനിച്ചത് ബേർല്ലഹോമിലായിരുന്നു (1 ശമു.17:12-15). രാഹോൽ തന്റെ ഇളയ മകനായ, ബബന്ധാമിനു ജീവം നൽകിയിട്ടു മരിച്ചുപോയത് അതിനടുത്തുവെച്ചായിരുന്നു (ഉൽപ. 35:16-20; 48:7). മോവാബപ്പര്തിയായിരുന്ന രുതിനെ ബോവസ് കണബേമുട്ടിയതും പിന്നീട് വിവാഹം കഴിച്ചതും ബേർല്ലഹോമിൽ വെച്ചായിരുന്നു (രുത്. 1:1, 22; 2:4; 4:13). ശലോമോൻ്റെ മകൻ രഹോബയാം, തന്റെ വാഴ്ചക്കാലത്ത് ബേർല്ലഹോമിനു കോട്ട തീർത്തിരുന്നു (2 രി. 11:6). ചില യെഹൃദമാർ ബാഖേൽ പ്രവാസം കഴിഞ്ഞ് അവിടേക്ക് മടങ്ങി വന്നിരുന്നു (എസ്രാ. 2:21; നേഹ. 7:26).

325-ൽ, കോൺസ്റ്റാൻഡൈൻ ചുക്കവർത്തി, ഒരു ഗുഹമേരൻ സഭാ മന്ദിരം പണിതു, അവൻ്റെ അമ്മ ഹാലേനാ രാജാളി വിചാരിച്ചത് ക്രിസ്തു ജനിച്ചത് അവിടെയായിരുന്നു² എന്നാണ് (പുരാതനകാലത്ത് ഗുഹകൾ കുതിരാലയ അൾ, തൊഴുത്തുകൾ എന്നിവക്കായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു). അതു നമ്മ പുരാതന പാരമ്പര്യത്തിലേക്ക്, ജൂഡീൻ മാർട്ടിന്റെ കാലത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുന്നു (സി. 100-സി. 165).³ അത് ഒരു പാരമ്പര്യം മാത്രമാണെന്ന് ജാക് പിലുയിസ് സമ്മതിക്കുന്നു, ആ ഗുഹയെ തന്ന് “അവൻ്റെ ജനനം നടന്നു എന്നു പറയുന്ന സ്ഥാനം, വിശുദ്ധ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്.”⁴ എങ്ങനെന്നായാലും ആ തിരിച്ചറിയലിനു തീർച്ചയില്ല.

മഹാനായിരുന്ന മഹരോജാവിന്റെ വാഴ്ചക്കാലത്തായിരുന്നു ക്രിസ്തു ജനിച്ചത്. ആന്റിപാറ്റിന്റെ മകനായ ഇളമിയൻ്റെ മകനായിരുന്നു മഹരോജാവ്, അവനെ ജൂലിയസ് സീസാർ യെഹൃദയുടെ നാടുവാഴിയായി നിയമിച്ചിരുന്നു. അവൻ്റെ അമ്മ പാലന്പര്തീനു തെക്കുകിഴക്കുള്ള ഒരു രാജ്യമായ നാബറ്റിയൻ അബിക്കാരി സെസപ്പോസ് ആയിരുന്നു. ആന്റിപാറ്റർ ജൂലിയസ് സീസാറി സൊധീനിച്ച് മഹരോജാവിനെ ബി. സി. 47-ൽ ശലീലിയിലെ ഇടപ്പെടുവാക്കി നിയമിച്ചു. പർത്തർ പാലന്പര്തീൻ കീഴടക്കിയപ്പോൾ, മഹരോജാവ് മിസ്റ്റിലേക്ക് ഓടിപ്പോയി. അവൻ പിന്നീട് രോമിലേക്ക് പോയി, അവിടെ ബെച്ച് ബി. സി. 40-ൽ - മാർക്ക് ആന്റണിയുടെ സ്ഥാനിന്താൻ - അവൻ യെഹൃദമാരുടെ രാജാവായി പ്രവൃത്തിക്കപ്പെട്ടു. രോമാ ഗവൺമെന്റിന്റെ സഹായത്താൽ അവൻ പാലന്പര്തീൻ കീഴപ്പെടുത്തി. കുറച്ചു പർഷ്യത്തെ തുല്യമായി സ്ഥാപിച്ചു. അതേ പർഷ്യം തന്നെ, ഒരുപാലിനും കുലപാതകത്തിലും സമയം ചെലവിട്ടു. ആ ഭാന്തിനും രണ്ടായികാരി തന്റെ സിംഹാസനത്തിന് എത്തിരായ ഏതൊന്നിനേ

യും ഭയപ്പെടുവാനുള്ള കാരണം എഴുപ്പം മനസിലാകും. അത്തരം മർസരം ശിവാക്ഷവാൻ എന്തു കരിന പ്രവൃത്തിയും അവൻ ചെയ്യും. വിഭാഗാരുടെ വരവ് അറിഞ്ഞതിനോടുള്ള ഹരേരാഖാവിന്റെ പ്രതികരണത്തെ കുറിച്ച് ആർ. വി. ജി. ടാസ്കർ എഴുതി, ““ഭയപ്പെടരാജാവിന്റെ ആവിർഭാവത്തെ സംയമ നൽകുന്നതുകൂടി നേരിട്ടുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നപ്പോൾ, അതിന്റെ അനന്തര പലത്തെ കുറിച്ച് ഓർത്തപ്പോൾ വലിയ തോതിൽ അവൻ അസ്വധനായി തീർന്നിരക്കണം.”⁶

ശിശുവായ യേശുവിനെ നമസ്കരിക്കുവാൻ കിഴക്കുനിന്നു വന്ന വിഭാഗം അവരെ ചുറ്റിപ്പറ്റി പല ചോദ്യങ്ങളും ഉയരാം. അവർ “ഇഞ്ചാനികളായിരുന്നോ,” അതോ “ജോർസ്യൂരാരോ,” അതോ “മഹത്പാദികളോ,” അല്ലെങ്കിൽ “രാജാക്കന്നാരോ” മറ്റൊ ആയിരുന്നോ? അവർ എത്ര പേരായിരുന്നു? അവർ, പ്രത്യേകമായി എവിടെ നിന്നാണ് വന്നത്? ക്രിസ്തുവിനെ അനേകഷിച്ച് അവർ എപ്പോൾ യെരുശലേമിൽ വന്നു?

അവരെ തിരിച്ചറിയുന്ന “വിഭാഗാർ” എന്തു ശൈക്ഷിൽ നിന്നു തർജ്ജിമ ചെയ്തതു, “ഇഞ്ചാനികൾ,” (കെജൈവി), “ജോർസ്യൂരാൾ,” (എൻഡ്രൂബി), “നക്ഷത്രങ്ങളെ കുറിച്ചു പറിച്ചവർ” (റിഹ്നവി). ശൈക്ഷിക്കുന്ന കുറിച്ചു ലിയോൺ മോറിസ് എഴുതി,

ആരംഭത്തിൽ [മാജോസ്] എന്ന് വിളിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയത് മാജോയി ഗോത്രക്കാരെയാണ്; പിന്നീട് മാഗിയൻ പരിശീലനം നടത്തിയ അംഗങ്ങളുള്ള ഒരു ജാതിയായി അവരെ അറിയപ്പെട്ടു, അതിനുശേഷം പൊതുവിൽ മന്ത്രവാദം നടത്തുന്നവരെയെല്ലാം മാഗികൾ എന്നു വിളിച്ചു വന്നിരുന്നു (പ്രവൃത്തികൾ 13:6, 8). അതിൽനിന്നു വേർപ്പിരിഞ്ഞു കിട്ടിയ വാക്കാണ് “മാജിക്ക്”⁷എന്നത്.

വിശുദ്ധ ജാതിയിൽ (പുരോഹിത വർഗ്ഗം) പെട്ടവരായിരിക്കാം യേശുവിനെ സന്ദർശിക്കുവാൻ വന്ന വിഭാഗാർ, അവർ മെദ്യരായിരുന്നേക്കാം, പക്ഷേ മാഗി എന്ന വാക്ക് മറ്റു തത്പരിക്കുന്നതും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. മാഗി എന്ന വാക്ക് ജോർസ്യൂരാന്തർജ്ജത്തിനാർക്കും, നക്ഷത്രപ്രകാശം പരിയുന്ന പരക്കും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. ഹരേരാഭോത്തതസ്, മെദ്യരുടെ ഗോത്രങ്ങളിൽ പെട്ട ഒരു കുടുമായിട്ടാണ് മാഗിമാരെ പ്രബൃംപിച്ചിരുന്നത്, അതെ സമയം പാർസികളുടെ ചടങ്ങുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടും ആ വാക്ക് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു.⁸ അത്തരം ചടങ്ങുകളിൽ എൻപ്പെട്ടവർ ഭാവിയിൽ അറിയപ്പെട്ടതായിരിക്കാം “ഇഞ്ചാനികൾ” എന്ന്. മതതായി പറഞ്ഞ ആ ആളുകൾ ആരായിരുന്നു എന്ന കൂത്യമായി പറയുക അസാധ്യമാണ്.

എങ്ങനെയായാലും, ആ വിഭാഗാർ രാജാക്കന്നാരായിരുന്നില്ല എന്ന് നമുക്ക് ഉറപ്പിച്ചു പറയാം. ഹരേരാഭോത്തതസ് പറഞ്ഞതനുസരിച്ച്, മാന്ത്രികൾ പാ

ରୂପିକଣେ ମରିଛିଟୁବାନ୍ତି ଶମିଷ୍ଠୁରେଖିଲୁହୋ; ଅବରୁଦେ ଶମି ପରାଜ୍ୟାପାଳ୍ପି କୁ. ପିଲ୍ଲୀକି ଅବର ପାରସି ରାଜାକଣେମାରୁଦେ ଅନ୍ତରୀମ ଉପରେଷ୍ଟକାକଣେମାରୁହୁ ନି ରୈତେଶକିମାରୁମାଯି. ଅବର ରାଜାକଣେମାରୀଯିରୁଣ୍ଗୁ ଏକାତିକି ତେରିତୁଲ୍ଯବେଳେ ପଶକମାରୁଣ୍ଟ (ରଣତଂ ଗୁଡ଼ାଣେଇରୁ ଅବସାନୀ).¹⁰ ଆତ୍ ବେବୁବିଲ୍ଲିଲେ ଚିଲ ପେଇଭାଗଙ୍କର ମନ୍ଦିଲାକାନ୍ତତିରୁ ମହମାଯି ଉଣକାଯତୁମାଣୀ (ଉତ୍ତାପର ମାଯି, ଯେଶ. 60:3-11; ସହୀ. 68:29; 72:10, 11, 15; ବେଳୀ. 21:24). ଏରୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ମର୍ଦ୍ଦ ଗାନ୍ଧିତିଲେ ପ୍ରେୟୋଗରେତେ କୁରିଛୁ ଵିଲ୍ଯୁ ହେଠିଲ୍ୟିକକ୍ଷଣରେ ପରିଯୁଣ୍ଗ, “ହୁଅଣ୍ଣୀଷିଲେ ବରିକର୍ତ୍ତ, ‘ବି ତ୍ରୈ କିଞ୍ଚିନ୍ତି ଓହ୍ ଓହ୍ ଓହ୍ ଓହ୍’ ଅନ୍ତରେ ‘ବିଲୋକ୍ଷଣି କୁ ଓ ବେଶିଯି ବାନ୍ଧୁ କଲକଷିଗୁ ଓହ୍ ଲିବେଜିଗୁରିଯୁବେଳେବେଳ୍ୟ ଲୋର କୁ ବିଛୁ ବିଲୋକ୍ଷଣି ଅନ୍ତରେ ‘ବେକ୍ ଲିର୍ତ୍ତିଲେ ଲୋରିଯ ଜୀବନ୍ କୋ କେକ୍ଯାନ୍ ହୀ ମେକ୍ଷନ୍.’”¹¹

അവരുടെ ആരംഭം. ആ പുരുഷൻമാർ എപ്പോൾ വന്നു എന്നതു രഹസ്യമായിരിക്കുന്നതുപോലെ അവർ എവിടെനിന്നു വന്നു എന്നതും രഹസ്യമായിരുന്നു. അവിടെ ഉപയോഗിച്ച് “കിഴക്കു നിന്ന്” എന്നത് അനിശ്ചയമാണ്. ശ്രീക്രി പ്രയോഗം കൂടുതൽ അക്ഷരികമായി തർജ്ജിമ ചെയ്യാവുന്നത്, “സൃജന ഉള്ളക്കുന്ന ദിക്കിൽനിന്ന്” എന്നത് ആസൃതിയിലേ പ്രയോഗമാണ്. എച്ച്. ലിയോ ബോൾസ് എഴുതി, “ദ ‘ഈസ്റ്റ്’ അർത്ഥമാക്കുന്നത് ഒന്നുകിൽ അരേബ്യു, പാർസി, കർഡയ അല്ലെങ്കിൽ, പാർത്തയും പാലന്തീന് അടുത്തുള്ള സ്ഥലവുമാകാം.”¹² ചൂരുങ്ങിയത് ഒരു സഭ എഴുത്തുകാരൻ, ജസ്റ്റിൻ മാർട്ടിൻ (സി. 100-165) പറഞ്ഞത് വിദ്യാരാർ അംബിയിൽനിന്നു വന്നു എന്നാണ്.¹³ മറ്റു പലരും, ഉദാഹരണമായി ക്ഷേമര്ജ്ജ് ഓഫ് അലേക്സണ്ട്രിയിൽനിന്നും (സി. 150-സി. 215) ക്രിസ്തോഫറും (സി. 347-407) പറഞ്ഞത് അവർ വന്നത് പാർസിയിൽനിന്നാണ് എന്നതു.¹⁴

അവരുടെ വർശയൈത്തു. വിദ്യാരാർ ജാതികളായിരുന്നു എന്നാണ് പാരസ്യം വിചാരിച്ചിരുന്നത്.¹⁵ ഡ്രൂസ് അൽ. എ. ഹേയർ പറഞ്ഞു, “അവരുടെ ചോദ്യം, അവരുടെ ആരംഭം, തൊഴിൽ എന്നിവ സുചിപ്പിക്കുന്നത് അവർ ജാതികളായിരുന്നു എന്നാണ്: ദാവീദിന്റെ പട്ടണത്തിലാണ് ദാവീദിന്റെ വലിയ പിൻഗാമി ജനിക്കുന്നത് എന്ന് അവരോട് പറഞ്ഞിരിക്കണം.”¹⁶ അൽ അങ്ങ നെയാബാൻകിൽ, കുറിപ്പുവിഞ്ഞ ഭാത്യം സകലജാതികൾക്കുമുള്ളതാണെന്ന് മത്തായി വിശദമാക്കുമായിരുന്നു (1:3 ഞം പരാമർശം നോക്കുക).

എന്നിരുന്നാലും, സന്ദർശകരായിരുന്ന വിദാഹാർ ജാതികളായിരുന്നു എന്ന് തീർച്ചയിലുണ്ട്. “മാഗി” എന്ന വാക്ക് മാജിക് എന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു നിമിത്തവും, പിന്നീട് അതു വഞ്ഞനക്കായി ഉപയോഗിച്ചതു നിമിത്തവും രാജാക്കമ്മാരുടെ ഉപദേശക്കാരെല്ലയും ആ പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. ഒരു യൈഹൂദ പ്രവാസിയായിരുന്ന ഭാനിയേൽ, ബാബേലിൻ അത്തരം സേവനം നടത്തിയിരുന്നു (ഭാനി. 2:1-12, 27, 48, 49; LXX). കിഴക്കുനിന്നു വന്ന വിദാഹാർ ജാതികളായിരുന്നു എന്നതിനു തെളിവിലുണ്ട്. കാരണം ബി. സി. എട്ടു മുതൽ ആരു നൂറ്റാണ്ടുവരെ യൈഹൂദരാർ അങ്ങിങ്ങായി വിദേശത്തെക്ക് ചിതറിപ്പോയിരുന്നു. അനേകക്കും പേര് “മേദ്രയുദ പട്ടണങ്ങളായ” അശുദ്ധയി ലേക്കും ബാബേലിലേക്കും നാടുകടത്തപ്പെട്ടിരുന്നു (2 രാജാക്കമ്മാർ 17:6; 24:15; ഏണ്ണമർ 1:1; 9:2). പെണ്ണക്കാസ്തുനാളിൽ, വന്നു ചേരുന്ന പുരുഷരാർഭിൽ തീർച്ചയായും യൈഹൂദരാർ ഉണ്ടായിരുന്നു (പ്രവൃത്തികൾ 2:5) അവർ “പാർത്തമരും, മേദ്രമരും, എലാമരും, മെസപ്പാത്തമരുമക്കാരുമായിരുന്നു” (പ്രവൃ

തനികൾ 2:9). ആ ന്യാലങ്ങളല്ലാം കിഴക്കുള്ളതായി കണക്കാക്കാം.

അമവരുടെ സംഖ്യ. കൂട്ടുമായി എത്ര വിദ്യാഭ്യാസാർഹൻ ഉണ്ടായിരുന്നത്? മുന്നു കാഴ്ചകൾ നൽകിയതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ മുന്നുപേരാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത് എന്ന് പറഞ്ഞ ചിലർ വിശ്വസിക്കുന്നു (2:11).¹⁷ അവയുടെ പേരും പരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു - പൊന്നും, മുരും, കുന്തുരുക്കവെള്ളും - അത് ഗ്രൈക്കുകാർക്കിടയിൽ ആരാം നൃറാണ്ടുവരെ നിലനിന്നിരുന്നതായി കാണാം.¹⁸ വിദ്യാഭ്യാസുടെ അംഗസംഖ്യ പ്രാധാന്യമുള്ള കാര്യമല്ല, എന്നാൽ അവർ വന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശമാണ് പരമപ്രധാനം. അവർ പുതിയ രാജാവിനെ നമ്പകൾക്കുവാനാണ് വന്നത്.

അമവരുടെ എത്തിച്ചേരൽ. വിദ്യാഭ്യാസ പാലാസ്തമിനിൽ വന്ന്, യെരുശലേമി ലേക്കുള്ള വഴിയായി പോയി. ബാണാർഷിവ് എ. ഹാഗ്നർ പരിഞ്ഞു,

മീവായുടെ വേദാഗം വായിച്ച് മഹാപുരോഹിതമാർക്കും ശാസ്ത്രി മാർക്കും വിദ്യാഭ്യാസര കുറിച്ച് അൻവില്ലായിരുന്നു, എന്നാൽ പുതിയ രാജാവ് തലസ്ഥാന നഗരിയിൽ ജനിക്കുവാനിൽക്കുന്നു എന്ന് അവർ കരുതിയിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവർ ... “യെരുശലേമിലേക്ക് പോകുന്നു.” അവർ പോകുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം മനസിലാക്കിയ ഷൈരോദാവ് അവരെ വിളിപ്പിച്ചു, (വാ. 7) മടങ്ങി പരുന്നോൾ തന്റെ അടുക്കൽ വരുവാൻ കൽപിച്ചു എക്കിലും, അവർ പോയിപ്പ് (വാ. 3).¹⁹

വിദ്യാഭ്യാസ എപ്പോഴാണ് യെരുശലേമിൽ എത്തിയത്? ശിശുവായ യേശു പുൽത്തെട്ടാട്ടിയിൽ കിടക്കുന്നതും അവരെ അമ്മയപ്പുമാർ അവരെ ലാളിച്ചു, തൊഴുത്തിലുള്ള മുണ്ഡങ്ങളെയും, തുടയരായെയും, ആ മുന്നു വിദ്യാഭ്യാസയും നോക്കുന്ന കാഴ്ചയാണ് നമ്മിലേക്ക് വരുന്നത്. പക്ഷെ അങ്ങനെയല്ല കാരുങ്ങാൻ. കാരണം, യേശു ഷൈത്തലഹേമിൽ ജനിച്ചിട്ട് മാസങ്ങളേം, ഒരു വർഷം തിലിയികമോ കഴിഞ്ഞിരിക്കയോണ് (ലൂക്കാ. 2:1-20). വിദ്യാഭ്യാസ എത്തുന്ന തുവരെ, ആ കുടുംബം ഒരു വീട്ടിലായിരുന്നു താമസിച്ചിരുന്നത് (2:11).

വാക്യം 2. വിദ്യാഭ്യാസ യെരുശലേമിൽ എത്തിയ ഉടനെ യേശുവിനെ കുറിച്ച് അനേകംപിച്ചു. “യെഹൂദമാരുടെ രാജാവായി പിന്നുവൻ എവിടെ?” എന്നതായിരുന്നു അവരുടെ ചോദ്യം. 2:1 രണ്ട് അവസാനം “പരിയുന്നു” എന്നത് തുടർ പ്രവൃത്തിയെ കാണിക്കുകയാണ്. ഏകക്കൽ മാത്രമല്ല അവർ ആ ചേരാദ്യം ചോദിച്ചത്; അസംഖ്യം പ്രാവശ്യം അവർ ആ ചേരാദ്യം ചോദിക്കയുണ്ടായി. ആ പ്രത്യേക ചേരാദ്യം ചോദിക്കണമെന്ന് അവർക്ക് എങ്ങനെ അറിയാം? നക്ഷത്രത്തെ കുറിച്ചുള്ള പ്രവചനം സ്വപ്നക്രമായും അവർക്ക് അറിയാമായിരുന്നു (സംഖ്യാ. 24:17) എക്കിലും, ശരിവാ ജനിക്കുന്ന സ്ഥലത്തെ കുറിച്ചുള്ള പ്രവചനം അവർക്ക് അറിയില്ലായിരുന്നു (മീബാ. 5:2). ആ സമയത്ത് ഒരു യെഹൂദ ദേശാധികാരി ഉടനെ വരുമെന്ന പ്രതീക്ഷയിലായിരുന്നു ജനം എന്ന് രോമൻ ചരിത്രകാരന്മാരുടെ എഴുത്തുകൾ സാക്ഷീകരിക്കുന്നു. ആ പ്രവചനമുന്നറയിപ്പു പ്രകാരം ഒരു വലിയ രാജാവ് വന്ന് പ്രപഞ്ചം മുഴുവൻ ഭരിക്കുമെന്ന കാഴ്ചപ്പാടാണുണ്ടായിരുന്നത്.²⁰ ലൂക്കാസ് പരിഞ്ഞു, “‘യെഹൂദമാരുടെ രാജാവായി പിരിക്കുന്നവൻ എവിടെ’ (27:11) എന്ന വിദ്യാഭ്യാസുടെ ചേരാദ്യം ഷൈരോദാവിന്റെ നിലപാടിനു വിരുദ്ധമായിരുന്നു, വാളിന്റെ ശക്തിക്കാണ്ട് എതിരാളിക്കുള്ള ഇല്ലാതാക്കിയാണ് അവൻ തന്റെ രാജധാനി കയ്യുടക്കിയത്.”²¹

പുതിയ രാജാവ് ജനിച്ചതെവിടെ എന്നു ചോദിച്ച വിദ്യാഭ്യാസ, “അവൻ

നക്ഷത്രം നൈസർ കിഴക്ക് കണ്ടു” എന്നുകൂടുടെ പറഞ്ഞു. “കിഴക്ക്” എന്നതിനു പകരം ചില തർജ്ജിമകളിൽ “ഉദിക്കുന്നതായി” അല്ലെങ്കിൽ അതിനു സമാനമായ പ്രയോഗങ്ങളാണുള്ളത്. ഡബ്ല്യൂ. എഫ്. ആർബേബറ്റും സി. എസ്. മാനും പറഞ്ഞതനുസരിച്ച്, “വിദ്യാഘാർ നിരീക്ഷിച്ചത് വിവരിക്കുന്നത് സാങ്കേതിക മായ പ്രയോഗത്താലായിരുന്നു ... ശ്രീക വാക്ക് [അനാഭാലേ] ക്രിസ്തീയ സാഹിത്യങ്ങൾക്കു-മുൻപുണ്ടായിരുന്ന പ്രയോഗമായിരുന്നു സുരുന്നേയും മറ്റു നക്ഷത്രങ്ങളുടെയും ഉദിക്കൽ എന്നത്”²² ഹാശ്മർ ചുണ്ടി കാൺിച്ചു, “മഹാഘാരുടെ ജനനവും (മരണവും) നക്ഷത്രങ്ങളുടെ അവിർഭാവം എടുത്തുകൊണ്ടിച്ചുകൊണ്ടായിരിക്കും പൊതുവിൽ എന്നു കണക്കാക്കുന്നു ... മതതായി പറയുന്നത് അക്കാലത്തുള്ളവരുടെ കാലത്തിലോ ... നമ്മുടെ കാലത്തിലോ സാധാരണ സംഭവിക്കുന്ന ഒന്നല്ല എന്നു സ്വപ്നം.”²³

സംഖ്യാപൂസ്തകം 24:17 മതതായി ഉല്ലിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, ആ വേദഭാഗത്തു പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രവചന നിരവേറിലായിരുന്നു വിദ്യാഘാർ കണ്ണം “നക്ഷത്രം” എന്നാണ് പൊതുവിൽ വിശസിക്കപ്പെടുന്നത്: “യാകൊബിൽനിന്നു ഒരു നക്ഷത്രം ഇരിക്കും; ഇസായേലിൽനിന്നു ഒരു ചെങ്കാൽ ഉയരും.” ദയഹൃദയമാരും²⁴ ക്രിസ്ത്യാനികളും²⁵ അത് ഒരു മശിഹാ പ്രവചനമായി കണക്കാക്കുന്നു. സംഖ്യാപൂസ്തകം 24:17 ലെ പ്രവചനം വിദ്യാഘാർക്ക് എങ്ങനെ അറിയാമായിരുന്നു? വാസ്തവത്തിൽ, എന്തിനുഭേദിയായിരുന്നു അവർ മശിഹക്കുവേണ്ടി കാത്തിരുന്നത്? കൂടാതെ, പുതുതായി ജനിക്കുന്ന രാജാവിനെ “നമസ്കരിക്കുവാൻ” അവർ എന്തിനാണ് ഇത്തും ദുരം യാത്ര ചെയ്തത്? അവർ ദയഹൃദമതാനുസാരികളായിരുന്നോ? അതോ അവർ വിശ്വാസികളായ “ബൈബായുള്ളത്” ജാതികളായിരുന്നോ? അനിയേലിനെ ഫോലെ അവർ ദയഹൃദ ദമാരുടെ പക്ക പുറിഞ്ഞമായി പാലിച്ചുവരായിരിക്കുവാനും സാധ്യതയില്ലോ? ആ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഓനിനും ഉത്തരം നൽകുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ആന്തരിക തെളിവ് തീർച്ചയില്ലാതെ വരുമ്പോൾ, നമുക്ക് ബാധ്യമായ തെളിവിൽ തുപ്പ തിപ്പുണ്ടാക്കി വരും.

പ്രത്യേകഷമായ നക്ഷത്രത്തെ നാം എങ്ങനെ വിശദീകരിക്കും? പ്രസിദ്ധനായ ജോതിശാസ്ത്രജ്ഞൻ ജോഹന്നാസ് കെപ്പുൾ (1571-1630) 1603 നും 1604 നും ഇടക്ക് വ്യാഴവും ശനിയുമായും, ഒരു വർഷത്തിനുശേഷം, ചൊപ്പയുമായും കൂടിമുട്ടിയഥായി നിരീക്ഷിച്ചു. എല്ലാരു വർഷത്തിൽ ഒരിക്കൽ സംഭവിക്കുന്ന പ്രതിഭാസമാണ് അത്. അതു സംഭവിക്കുമ്പോൾ, വ്യാഴത്തിനും ശനിക്കുമിടക്ക് പ്രകാശമുള്ള ഒരു നക്ഷത്രം പ്രത്യേകഷമാകും എന്നുകൂടു കെപ്പുൾ പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിൽ പഠനം അനുസരിച്ച് ക്രിസ്തുവിശേഷം ജനനത്തിൽ വിദ്യാഘാർ ദർശിച്ചതായ നക്ഷത്രം ഇതാണെന്ന് അദ്ദേഹം പറയുന്നു.

മരുഭൂമി ജോതിശാസ്ത്രജ്ഞൻ, കാർ വിയേബ്ലൂർ (1813-1883), ചെന്ന ക്രാറുടെ ജോതിശാസ്ത്ര ടാബ്ലോറൂസിൽച്ച് ക്രിസ്തു ജനിച്ചപ്പോൾ, ഒരു പുതിയ നക്ഷത്രം ആണു കാണപ്പെട്ടതു എന്നു വാരിച്ചു. അടുത്ത സമയത്ത് കോളിൻ ഹംപ്രഹയിത്ത് ബി. സി. 5-ൽ ചെന്നിന് രേഖകൾ ഉല്ലിച്ച്, ക്രിസ്തുവിശേഷം ജനനസമയത്ത് ഒരു വാൽ നക്ഷത്രം എഴുപതു ദിവസത്തോളം കാണപ്പെട്ടത് - വിദ്യാഘാർക്ക് കിഴക്കുന്നിനു സഞ്ചരിച്ച് ദയരുശലേമിലെത്തു വോളം - കാണപ്പെട്ടതായി വാരിച്ചു.²⁶

ഈപ്പോഴും ഹാലിയുടെ വാൽനക്ഷത്രം ആകാശത്തിൽ മിനിത്തിളങ്കി, കാണപ്പെട്ടത് ബി. സി. 11 ലാബണ്യാണ് മറ്റുള്ളവർ പറയുന്നത്. വൈരെ ചിലർ

പറയുന്നത് “ഒരു ഉൽക്ക വിദാമാർക്ക് മുന്നോടിയായി പോയി, യേശു ജനിച്ച പീടിനു മുകളിൽ നിന്നു എന്നുമാണ്.” ബി. സി. 5 നും 2 നും ഇടക്ക് ഒരു അസാധാരണ ജ്യോതിശാസ്ത്ര പ്രതിഭാസം സംഭവിച്ചതായി വില്യും ബാർഫേസ് പറഞ്ഞു. മിസ്റ്ററിമ്പ്രൈറ്റുടെ മാസമായ “മെസോറി” യുടെ ആദ്യദിവസം എന്ന തിന്നർത്ഥമം “ദ ദോഗ്ലൂഡ് സീരിയസ്” “ഹെലിയാക്കലി എഴുന്നേൽക്കും, അതായത്, സുരോഡയത്തിൽ, അതുപുജാലുമായി പ്രകാശിക്കയും ചെയ്യും.”²⁷ ജോൺ മോക് ആർഡർ, ജൂനിയർ, അതിശയിച്ചു, “അത് കർത്താവിൻ്റെ തേജസ് ആയിരിക്കൊം - രൂതൻ ഇടയാർക്ക് (പ്രത്യുക്ഷനായപ്പോൾ ഉണ്ടായതായ അതേ തേജസായിരിക്കൊം (ലുക്കോ. 2:9),” എന്നാൽ അവൻ കൂട്ടിച്ചേർത്തു, “ബൈബിൾ ആ നക്ഷത്രത്തെ വിശദീകരിക്കാതിടങ്ങേതാളം, നമുക്ക് തീർച്ച പ്ല്യൂത്തുവാൻ സാധ്യമല്ല.”²⁸

വിദാമാർ കിഴക്കുന്നിനു വന്നത് ക്രിസ്തുവിനെ നമസ്കരിക്കുവാനായിരുന്നു. “നമസ്കാരം” എന്നതിൻ്റെ ശ്രീക്ക് പാക്ക് (ഡോസ്കുനേയോ) മതതായിയുടെ സുവിശേഷത്തിൽ പതിമുന്നു പ്രാവശ്യം കാണാം (2:2, 8, 11; 4:9, 10; 8:2; 9:18; 14:33; 15:25; 18:26; 20:20; 18:9, 17). ആ പാക്കിൽനിന്നു ഉരുത്തി റിണ്ടു വന്നതാണ് “കിസ്,” “ടുവേർഡ്” എന്നിവ. “ഡോസ്കുനേയോവിൽനിന്നു വന്ന അചാരമാണ്, ഒരാൾ ആളുകളുടെ മുവിൽ കുമ്പിട്ട പാദത്തിൽ തലത്താട്ടുകയോ, വസ്ത്രത്തിൻ്റെ അഗ്രത്തിലോ തിയിലോ തലകുന്നിക്കുക എന്നത്.” അതിന്നർത്ഥമം “മറ്റാരാളുടെ മുവിൽ താഴുക, ബഹുമാനത്തിനായി തന്നെത്തന്നെ കുമ്പിയിക്കുക എന്നതാണ്”²⁹ അതു എപ്പോഴും മതപരമായ ആരാധനയെ സുചിപ്പിക്കണമെന്നില്ല. രാഷ്ട്രീയമായി രാജാവിനെ ബഹുമാനിക്കുവാനായിരിക്കൊം വിദാമാർ വന്നത്. ആ ശ്രിവീഖൻ്റെ അത്ഭൂത പ്രത്യുക്ഷത നിമിത്തം ആത്മിയമായി അവർ അവനെ നമസിക്കില്ലെവെന്നതു തളളിക്കേണ്ട യുവാൻ കഴിയുകയില്ല. വേദഭാഗം ആ കാഴ്ചപ്പാടിനെ അനുകൂലിക്കുന്നു.

ഹൈരോഡാവ് മതാധ്യക്ഷമാരെ വിളിപ്പിക്കുന്നു (2:3-6)

³ഹൈരോഡാ രാജാവ് ഇതു കേട്ടിട്ട് അവനും ദയരുശലേം ഒക്കെയും ഭേദിച്ചു. ജനത്തിൻ്റെ മഹാപുരോഹിതമാരെയും ശാസ്ത്രിമാരെയും എല്ലാം കൂട്ടിവരുത്തി;⁴ ക്രിസ്തു എവിടെയാകുന്നു ജനിക്കുന്നത് എന്ന് അവരോട് ചോദിച്ചു. അവൻ അവനോട്,⁵ “ദയരുശലേമിലെ ബേത്തലഹോമിൽ തന്ന.

“യഹുദ്യ ദേശത്തിലെ ബേത്തലഹോമേ, നീ ദയഹുദ്യ പ്രഭുക്കന്മാരിൽ ഒട്ടും ചെറുതല്ല;

എൻ്റെ ജനമായ ധിസായേലിനെ മേയ്പാനുള്ള ഒരുവൻ നിന്നിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടുവരും എന്നിങ്ങനെ പ്രവാചകൻ മുഖാന്തരം എഴുതിയിരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു.”

വാക്യം 3. വിദാമാർ “ദയഹുദമാരുടെ രാജാവ്” എന്നു പറയുന്നതു കേട്ടപ്പോൾ, ഹൈരോഡാവ് ഭേദിച്ചു. ഹൈരോഡാവിനെ കുറിച്ച് അറിയാവുന്ന വർക്ക് ആ ഭേദം മനസിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. അവൻ ഏതു വിധേനയും അധികാരം പിടിച്ച് നിർത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചവനായിരുന്നു. ഏതു വള്ളം വഴി

ഉപയോഗിച്ചും സമാധാനം നിലനിർത്തുവാൻ വെദ്യത്ര കൊണ്ടിരുന്നു. അവനു ധാരാളം ശത്രുകളുണ്ടായിരുന്നു, പ്രത്യേകിച്ച് അവൻ ഭരിച്ച ദയവുഡമാരിൽ നിന്ന്. അവർത്തനിന്നു ഒരു ചെറിയ എതിർപ്പ് പോലും ശക്തമായ ദയത്തോടെയാണ് ഹൈരോഡാവും കണ്ണിരുന്നത്.

ഹൈരോഡാവിനോടുള്ള സഹഹരിതം നിലിത്തം അവനോടൊപ്പം ദയരുശലേം ഒക്കെയും “ഭേദിച്ചു” എന്നാണ് പഠനത്തിൽക്കൂന്നത്. രണ്ടായിരിക്കുന്നത് അപ്പോൾ ഒരു മാറ്റം ആശുപിക്കാതെ ചിലർ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നത് വാസ്തവമാണ്, എന്നാൽ ക്രമേണ ഒരു മാറ്റം പലരും ആശുപിച്ചു, പുതുതായി ജനിക്കുന്ന ദയവുടെ രാജാവിനെ കുറിച്ചുള്ള വാർത്ത ഹൈരോഡാവും കേൾക്കുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന പ്രതികരണത്തെ ഓർത്തു ദയപ്പെടുകയായിരിക്കാം ആളുകൾ അധികവും. മുൻപ് അവനിൽനിന്നുണ്ടായ ക്രൂര സംഭവങ്ങളെല്ലാം അവർക്ക് അനുഭവമുണ്ടായിരുന്നതാണ്. തന്റെ ഭരണത്തിനു ഭീഷണിയാണെന്നു കാണുന്ന ഏതൊന്നിനെയും ഹൈരോഡാവും എന്നതു ഹീനപ്രവൃത്തി ചെയ്തും തടയുവാൻ നോക്കും. മാർക്ക് ആർട്ടർ പറഞ്ഞു,

ഭാസ്യാര കുറിച്ചുള്ള ... വിചാരമായിരുന്നില്ല ജനത്തിന് അധികവുമുണ്ടായിരുന്നത്, മരിച്ച് അവരോടുള്ള ഹൈരോഡാവിണ്ടേ പ്രതികരണത്തെ കുറിച്ചായിരിക്കാം അവരുടെ വിചാരം. മുൻപ് അവർക്ക് ഹൈരോഡാവിൽനിന്നുണ്ടായ അനുഭവം നോക്കുവോൾ, അനേകകം നിവർത്താധിക്രമം രക്തം ചിന്നിച്ചുവന്നായിരുന്നു. തന്റെ ശത്രു വാസ്തവത്തിൽ ആരാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നതിൽ അവൻ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയുണ്ടായിരുന്നില്ല. തന്റെ അധികാരത്തിനോ ശക്തിക്കേണ ഭീഷണിയാണെന്ന് സംശയം തോന്ത്രിയാൽ പോലും അത് അപകടമായിട്ടായിരുന്നു അവൻ കണക്കാക്കിയിരുന്നത്. എതിരാളിക്കുള്ള ഉത്തരത്തിൽ തുടച്ചു നീക്കുവാനുള്ള അവൻ ശ്രമത്തിൽ ചെന്നവധി നിവർത്താധിക്രമം അവൻ നശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. തങ്ങളുടെ സന്നജീവനെ ഓർത്താണ് ആളുകൾ ദയപ്പെട്ടിരുന്നത്.³⁰

മോറിസ് പറഞ്ഞു, “മഹാനായിരുന്ന ഹൈരോഡാവും ഭേദിച്ചപ്പോൾ, പട്ടണം മുഴുവൻ വിരുച്ചു.”³¹

വാക്യം 4. ഹൈരോഡാവും മതപരമായ ഒരു മനുഷ്യനായിരുന്നില്ലെങ്കിലും, ദയവുടെ തിരുവെഴുത്തുകളെയും പാരമ്പര്യത്തെയും നന്നായി അറിയാവുന്ന വനായിരുന്നു. വരുവാനിൽക്കുന്ന മശിഹായെ കുറിച്ചുള്ള പ്രവചനത്തെയും അവൻ അറിയാമായിരുന്നു. പക്ഷേ അവനു മീബായുടെ പ്രവചനം അറിയില്ലായിരുന്നു (2:6). മശിഹ എവിടെ ജനിക്കുമെന്ന് അവൻ അറിവില്ലാതിരുന്നതു നിലിത്തം, അതറിയാവുന്ന മഹാപുരോഹിതമാരെയും ശാസ്ത്രിമാരെയും അവൻ വിളിപ്പിച്ചു.

ദയവുടെ മതത്തിലെ അനന്തതെ ആലോചനാ സംഘമായ ന്യായാധിപസ ദയയിലെ അംഗങ്ങളോടായിരിക്കാം ഹൈരോഡാവും ചോദിച്ചിരുത്തത്. ആ ആലോചന ചനാ സംഘത്തിലെ വേദശാസ്ത്രപരമായ വിഭാഗമായിരുന്നു “മഹാപുരോഹിതമാരും ശാസ്ത്രിമാരും.” ന്യായാധിപസഭയുടെ മുഴുവൻ ദ്രോഗമല്ല വിളിച്ചത് കാരണം “മുപ്പമാരും” വിളിച്ചില്ല എന്ന കാരണമാണ് മഹാപുരോഹിതനും പിയുന്നത്.³²

“മഹാപുരോഹിതമാരിൽ” ഒരുദ്യാഗിക മഹാപുരോഹിതനും, മുൻപ് മഹാപുരോഹിതമാരായിരുന്നവരും, മഹാപുരോഹിത കുടുംബത്തിൽ പെട്ട വരും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ് (പ്രവൃത്തികൾ 4:6). ലൂക്കിസ് വിവരിച്ചു,

ന്യായപ്രമാണപ്രകാരം ഏക വ്യക്തിയായിരുന്നു മഹാപുരോഹിതമായി

പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നത്, അതായിരുന്നു പാരമ്യം, ആയുഷ്കകാലത്തേക്കു മായിരുന്നു അധാരുടെ സേവനം. രോമൻ ഭരണാധികാരികളും, രോമാ രാജകുമാരിമാരും ചാപല്യമുള്ളവരെ മഹാപുരോഹിതമാരാക്കുന്നതുക്കയോ ആക്കാതിരിക്കുന്നു. പുതിയനിയമ കാലഘട്ടവിൽ ഈരു പത്രി-യെദ്ദു മഹാപുരോഹിതമാരുണ്ടായിരുന്നതായി ജോസഫസ് പറയുന്നു, പുതിയനിയമത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വാക്ക്, ആർച്ചിഡയിൻസ് ബഹുവചനമാണ്.³³

നൃാധാപമാണമനുസരിച്ച്, അഹരോന്റെ പിന്നഗാമികളായി, ലേവ്യാ ശോത്രത്തിൽനിന്നുള്ളവരെയാണ് പുരോഹിതമാരാക്കി നിയമിച്ചിരുന്നത് (പുറ. 28:1; 29:9). ഇന്നു സംഭയിൽ മുപ്പുമാരെ സഹായിക്കുന്ന ശുശ്രൂഷകളാരെ പോലെയായിരുന്നു അന്നത്തെ മറ്റൊരു ലേവ്യർ, അവർ മഹാപുരോഹിതമാരെ സഹായിക്കണമായിരുന്നു. അഹരോന്റെ പിന്നഗാമിയായ എറ്റവും മുതൽ സന്തതിയായിരുന്നു മഹാപുരോഹിതമായി തീരേണ്ടത്, അതായിരുന്നു കാലാകാലങ്ങളായി എന്നേക്കുമുള്ള നിയമം (പുറ. 29:29, 30; സംഖ്യാ. 20:28; 25:11-13; ആവർ. 10:6). ക്രിസ്തുവിന്റെ സമയമായപ്പോഴേക്കും, അതെല്ലാം മാറി. മഹാപുരോഹിതമാരെ നിയമിക്കുന്നത് രോമൻ അധികാരികളുടേയും, മഹരോധ്യാ രാജാക്കന്മാരുടേയും നിയന്ത്രണത്തിലായി. സ്വപഷ്ഠമായും, യേശുവിനെ ക്രുഷിൽ തെരിച്ച സമയത്ത് രണ്ട് മഹാപുരോഹിതമാരുണ്ടായിരുന്നു: യൈഹൂദമാരുടെ നിയമപരമായ മഹാപുരോഹിതനായിരുന്നു അനന്ത്യാസ്, എന്നാൽ അവരുടെ മരു - മകനാ - യിരുന്ന കയ്യപാപ്, അനന്ത്യാസിനെ സ്ഥാനാന്വേഷണകൾഡാക്കിയപ്പോൾ, രോമാക്കാർ നിയമിച്ചവനായിരുന്നു (ലുക്കാ. 3:2; ഫോഹ. 18:13, 14, 24, 28).

യോഹാകിം യിരെമ്മാസ് “മഹാപുരോഹിതമാരെ” തിരിച്ചിരിയുന്നത് അൽപ്പം വ്യത്യസ്തമായ വ്യാവ്യാനപ്രകാരമാണ്, തെളിവുകൾ പരിശോധിച്ച്, അധാർ പറഞ്ഞു,

ഭെദവാലയത്തിന്റെ പുറമെയുള്ള ഏർപ്പാടുകൾക്കും ആരാധനയുടെ നടത്തിപ്പിനും ഉത്തരവാദിതാം, ഭെദവാലയ നായകനായിരുന്നു, മഹുവുരോഹിതത്തിന്റെ താഴ്വാ താഴെയുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട ചുമതലയായിരുന്നു അധാർക്ക്. മുഖ്യപുരോഹിതമാരുടെ തലയായിരുന്നു അധാർ. ഓരോ ആഴ്ചയും മാറി മാറി ശുശ്രൂഷ ചെയ്യുന്ന പുരോഹിതമാർ അധാർക്ക് താഴെയായിരുന്നു, നാല് മുതൽ ഒമ്പതു വരെ പുരോഹിതമാരായിരുന്നു അങ്ങനെ സേവിച്ചിരുന്നത്.

... നൃാധാപസഭയിൽ തിരിപ്പിടവും വോട്ടുമുള്ളവർ പുരോഹിതവർഗ്ഗത്തിനു നൃാധാപസഭക്കു നടത്തി നൃാധാപസഭയിൽ സ്ഥിരമായി കാര്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്തുവന്നവരായിരുന്നു മഹാപുരോഹിതമാർ.³⁴

“ശാസ്ത്രിമാർ” പഴയ നിയമ പണ്ഡിതമാരായിരുന്നു, നൃാധാപമാണം പരിപ്പിക്കലായിരുന്നു അവരുടെ ജോലി. യൈഹൂദക്കോടതികളുടെ ഒരുദ്ധോഗിക്കരേഖകൾ തയ്യാറാക്കി സുക്ഷിക്കുവന്നവരായിരുന്നു അവർ. ആ പ്രവൃത്തി നിമിത്തം അവരെ “നൃാധാപസ്ത്രിമാർ” എന്നാണ് വിളിച്ചിരുന്നത് (22:35; ലുക്കാ. 5:17). പള്ളികൾ സ്ഥാപിച്ചപ്പോൾ (പ്രത്യേകമായി ബാബേത് പ്ര

വാസകാലത്ത്), വിദ്യുത്യാസമുള്ള ഒരു കൂട്ടം പുരുഷരാർ വളർന്നു വന്നു. അവരുടെ ജോലിയായിരുന്നു, തിരുവൈഴ്വത്തുകളുടെ പകർപ്പുകൾ സൃക്ഷിക്കുകയും വിശദമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നത്. അവരുടെ ജോലി സാധാരണ തിരുവൈഴ്വത്തുകളും മുൻവശത്തു നിന്നു വായിക്കുകയും, ശാസ്ത്രിമാർ അവരുടെ സ്ഥാനത്തിരുന്ന് വായിക്കുന്ന വേദഭാഗം പകർത്തി എഴുതുകയും ചെയ്തിരുന്നു. തിരുവൈഴ്വത്തുകളുടെ പുർണ്ണമായ കോപ്പീകൾ അങ്ങനെ എല്ലാ പള്ളികളിലേക്കും എത്തിക്കും. തിരുവൈഴ്വത്തുകളുടെ ഉപദേശക്കാരായായും പണ്ഡിതനാരായും ശാസ്ത്രിമാർ അറിയപ്പെട്ടത് അങ്ങനെയാണ് (23:2, 6-8). ഹരേരാഭാവ് ആലോചന ചോരിച്ച ശാസ്ത്രിമാർ യെരുശലേമിൽ താമസിച്ചവരായിരുന്നു; അവരിൽ ചിലർ നൃഥായാധിപ സഭയിലെ അംഗങ്ങളും ആയിരുന്നു.

ഹലത്തിൽ, മഹാപുരോഹിതമാരോടും ശാസ്ത്രിമാരോടും ഹരേരാഭാവ് ചോരിച്ചു, “മശിഹ എവിടെയാണ് ജനിക്കുന്നത്?” അത് മശിഹയെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അവരെ അറിവും, തിരുവൈഴ്വത്തുകളെക്കുറിച്ചുള്ള അവരെ അറിവില്ലായ്മയും വെളിപ്പെടുത്തുന്നു (യോഹ 7:25-27, 40-42).

വാക്ക് 5. ഉത്തരത്തിനായി ആ മതാദ്യുക്ഷമാർക്ക് തിരുവൈഴ്വത്തുകളും പരിശോധിക്കേണ്ടി വന്നില്ല. അവർക്ക് അതിന്യാമായിരുന്നതുകൊണ്ട് തിരുവൈഴ്വത്തുകളിലെ ഉത്തരം ഹേരോദാവിനോടു പറഞ്ഞു: യെഹുദ്യയിലെ ബൈത്തലെ ഹേമിലാൻ മശിഹ ജനിക്കുന്നതെന്നു മീബാപ്രവാചകൾ മുന്നറയിച്ചിരിക്കുന്നു. **ഇങ്ങനെ എഴുതിയിരിക്കുന്നവല്ലോ എന്ന ആമുഖത്തോടെയായിരുന്നു മീബാധും പ്രവചനം “ഇങ്ങനെ എഴുതിയിരിക്കുന്നു”** (ജീശാപ്രായ്) എന്ന് മതതായിയുടെ സുവിശേഷത്തിൽ പലപ്രാവര്യം കാണുന്നു; സാധാരണ പഴയ നിയമ ഉല്ലംഗിയായാണ് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത് (2:5; 4:4, 6, 7, 10; 11:10; 21:13; 26:24, 31).

വാക്ക് 6. മീബാ 5:2 ന്റെ ഉല്ലംഗി ആരംഭ എബ്രായ പുസ്തകത്തിൽ നിന്നുള്ളത്, ഇങ്ങനെ വായിക്കുന്നു:

“നീയോ, എപ്രഹാത്തിലെ ബേത്തലഹേമേ,
നീ യഹുദാ സഹസ്രങ്ങളിൽ ചെറുതാണെകില്ലും,
യിസ്രായേലിനെ വഴിവാനുള്ളവൻ നിന്നിൽ നിന്നു ഉത്തരവിച്ചു വരു.
അവൻ പണ്ടുപണ്ണേ ഉള്ളവനും എന്നുമെന്നേക്കുമുള്ളവനുമാത്രേ.”

മതതായിയുടെ സുവിശേഷം പറയുന്നു:

“ ‘യെഹുദ്യദേശത്തിലെ ബൈത്തലഹേമേ, നീ യെഹുദ്യ പ്രഭുക്കുമാ
രിൽ ഒരും ചെറുതല്ല;
എൻ്റെ ജനമായ യിസ്രായേലിനെ മെച്ചപാനുള്ള തലവൻ നിന്നിൽനി
ന്നു പറഞ്ഞുവരും’ ”

“എപ്രഹാത്തിലെ ബൈത്തലഹേമം” എന്നത് കൂടുതൽ ആയുനികമാക്കി “യെഹുദ്യ ദേശത്തിലെ ബൈത്തലഹേമം” എന്നാക്കിയിരിക്കുന്നു. “യഹുദാ സഹസ്രം” എന്നത് “യെഹുദ്യയിലെ ദേശം,” എന്നാക്കിയിരിക്കുന്നു. രോബർട്ട് എച്ച്. ഗ്രാൻട്ടി പറഞ്ഞു,

എജോയ് ഓഷയിൽ വ്യത്യസ്തമായ സംരാക്ഷരണശേൾ നൽകിയ വേദഭാഗത്തിൽ സ്വരൂപക്കും വരുത്തിയിരിക്കുന്നു, മത്തായിയുടെ സുവി ശേഷത്തിൽ “സഹസം” എന്നതിനു പകരം “പ്രമാണിമാർ” എന്നാണ്; അല്ലെങ്കിൽ “ഗണം” (എറ്റി, LXX). അങ്ങനെ അവൻ ബേൽപ്പഹേമിനെ വിശേഷിപ്പിച്ചപോലെ ഗണത്തെയും പരഞ്ഞിരിക്കുന്നു (“നീയോ, ബേ തലഹേമേ”), ദാവീദിന്റെ വാഴച്ചയിൽ തനിക്ക് മുസുണ്ണായിരുന്നവരെ കാശ് ശ്രേഷ്ഠത്വം യേശുവിനുള്ളതായി ഉറപ്പിക്കുന്നു (1:6-11).³⁵

കൂടാതെ, “എൻ്റെ ജനമായ യിസ്രായേലിനെ മേയ്പുനുള്ളവൻ” എന്നത് ഒരു പക്ഷേ 2 ശമുഖേപത് 5:2 മായി യോജിക്കുന്നതാകാം. ആ വേദഭാഗം ദാവീദി ലേക്കു ബന്ധപ്പെടുന്നതും “യിസ്രായേലിനേലുള്ള അധിപൻ” ആയും പിയുന്നു. (ഈയതു വിഷയം മീബാ 5:4 ലും കാണാം.). അവസാനം, മീബാ 5:2 ന്റെ അവസാന ഭാഗം ഉപേക്ഷിച്ചു.

ഈ എടുക്കലിനെക്കുറിച്ച്, ആർ. റി. പ്രാൻസ് എഴുതി, “വേദഭാഗത്തിന്റെ പ്രായോഗികത കാണിക്കുവാനായി, മത്തായി അവ സത്രത്തായി ഉപയോഗിക്കുകയായിരുന്നു.”³⁶ ദൈവജനത്തെ “മേയ്ക്കുന്ന” ഒരു “രണ്ടായിക്കാരി” ആകുവാനുള്ളവൻ ആയിരുന്നു ശ്രീഹ. ഒരു രാജാവിനെ അല്ലെങ്കിൽ ഭരിക്കുന്നവനെ പഴയ നിയമത്തിൽ പറയുന്ന പ്രയോഗമാണ് “മേയ്ക്കുക” (2 ശമു 5:2-5; 7:4-7; യിര. 23:1-4; യഹ. 34:1-24).

ആ പ്രവചനത്തെ കുറിച്ച് മഹാപുരോഹിതമാർക്കും ശാസ്ത്രിമാർക്കും അറിയാമായിരുന്നു എകിലും, ശിശുവിനെ പോയ് കാണുവാനോ അവനെ നമസ്കരിക്കുവാനോ ശ്രമിച്ചതായി നമുക്കരിയില്ല ഉത്തമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, അവ രൂടെ പ്രതികരണത്തെ സാർക്കേ എഴുതി “തികച്ചും വ്യത്യസ്തം.” പിന്നേയും അവൻ പറഞ്ഞു, “അവർ ദൈവാലയ ചടങ്ങുകളിലും അവരുടെ നിയമ ചർച്ചകളിലും മുഴുകിയിരുന്നതുകൊണ്ട് യേശുവിനെക്കുറിച്ച് കരുതിയതേ ഇല്ല.”³⁷

വിഭ്യാസാര ഫഹരാഭാവ് രഹസ്യമായി കാണുന്നു (2:7, 8)

⁷എന്നാരെ ഫഹരാഭാവു വിഭ്യാസാര രഹസ്യമായി വിളിച്ചു, നക്ഷത്രം വെളിവായ സമയം അവരോടു സുക്ഷ്മമായി ചോദിച്ചിരിഞ്ഞു. ⁸അവരെ ബേൽപ്പഹേമിലേക്കു അയച്ചു: “നിങ്ങൾ ചെന്നു ശിശുവിനെക്കുറിച്ചു സുക്ഷ്മമായി അനേകശിപ്പിൻ; കണ്ണഭന്തിയാൽ ഞാനും ചെന്നു അവനെ നമസ്കരിക്കേണ്ടതിനു, വന്നു എന്ന അറിയിപ്പിൻ എന്നു പറഞ്ഞു.”

വാക്കും 7. ഫഹരാഭാവ് വിഭ്യാസാര വിളിപ്പിച്ചു. വിഭ്യാസാര രഹസ്യമായി വിളിപ്പിക്കുവാനുള്ള അവൻ്റെ ഉദ്ദേശം ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അവവോധം പരക്കാതിരിക്കാനായിരിക്കാം. വേദഭാഗം സുചിപ്പിക്കുന്നത് കൂടുതൽ കപടമായ കാരണമാകാം. തന്റെ വാസ്തവത്തിലുള്ള ഉദ്ദേശം അവൻ ബെജിപ്പെടുത്തുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചില്ല “രഹസ്യമായി” എന്നത് സുചിപ്പിക്കുന്നത് വിളിപ്പിച്ചതും അവരെ കാണുന്നതും രഹസ്യമായിരുന്നു എന്നാണ്. അവർക്കു മാത്രം അറിയാവുന്ന വിവരമാണ് ഫഹരാഭാവ് വിഭ്യാസാരിൽ നിന്നും അഭ്യർത്ഥിച്ചത്: നക്ഷത്രം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട കൂത്യ സമയം. കൂത്യമായും

ശിശുവിൻ് എത്രപ്രായമായി എന്നു കണക്കുകൂട്ടുകയായിരുന്നു അതിന്റെ ഉദ്ദേശം (2:16).

“രഹസ്യമായി” എന്നതിന്റെ ശൈക്ഷിക്ക് വാക്ക് (ലത്തായി) എന്നത് നാല് പ്രാവഴ്യം മാത്രമാണ് പുതിയനിയമത്തിൽ കാണുന്നത്. അവയിൽ രണ്ടും മതതായിയുടെ സുവിശേഷം ആദ്യത്തെ രണ്ടഭ്യാധാരങ്ങളിൽ കാണാം. പിടികൊടുക്കാനാവാത്ത രൂപ പുത്രാസം യോസേഫിൽ കാണാം, അവൻ മറിയെ “രഹസ്യമായി” ഉപേക്ഷിപ്പാൻ ആഗ്രഹിച്ചത് അവരെ സംരക്ഷിപ്പാനായിരുന്നു (1:19), എന്നാൽ ദൃഢതനായ ഹൈരോഡാവ് “രഹസ്യമായി” വിഭാഗാരെ കണക്ക് കുണ്ടലുവിനെ നശിപ്പിക്കുവാനായിരുന്നു (2:7).

വാക്യം 8. വിവരം ലഭിച്ചേശേഷം, ഹൈരോഡാവ് ആ പുരുഷനാരെ അവരുടെ വഴിക്കു ബേൽവഹേമിലേക്കു വിട്ടു അവർ പോയി ശിശുവിനെ കണ്ടാൽ, തനിക്കും അവനെ നമസ്കരിക്കേണ്ടതിനു മടങ്ങിവന്നു വിവരം അറിയിപ്പിൻ എന്ന ചുമതല അവൻ അവർക്കു കൊടുത്തു. ഹൈരോഡാവിനെക്കുറിച്ച് നമുക്ക് അറിയാവുന്നതു കൊണ്ട്, അവരെന്ന് കാപടുത്തിൽ നമുക്ക് അതിശയിക്കുവാനില്ല. ക്രിസ്തുവിനെ നമസ്കരിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശം അവനില്ലായിരുന്നു; അവരെന്ന് ഉദ്ദേശം വളരെ വ്യക്തമായിരുന്നു. യേശുവിനെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരം ധരിപ്പിക്കുവാൻ അവർ മടങ്ങിവനില്ല.

വിഭാഗാരോട് ഹൈരോഡാവ് നിർദ്ദേശിച്ചതിനെക്കുറിച്ച്, ഫ്രാൻസ് ഇല പ്രധാന നിരീക്ഷണം നടത്തി:

ചരിത്രപരമായി ഹൈരോഡാവ് ചിലപ്പോൾ സുത്രശാലിയും മനസ്സിലി വില്ലാത്തവനും ആയി വിദേശികളെ ആഗ്രഹിച്ച് അവരോടു സഖ്യത പുലർത്തും, അവരെന്ന് സംഘത്തിലുള്ളവരെ അവരോടുകൂടും അയക്കുകയും ചെയ്യാം . എന്നാൽ ആ വിഭാഗാരം മടങ്ങിവന് വിവരം ധരിപ്പിക്കും എന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയം ഉണ്ടാകാത്തതിനാൽ പടയാളികളെ അയച്ച വിവരത്തു വരുത്തുവാൻ അവൻ ആഗ്രഹിച്ചില്ല. വിവരം അറിയണമെന്നു അവരെന്ന് കപടമായ ഉദ്ദേശം അവരെന്ന് പ്രജകളെ വഞ്ചിക്കുവാനായില്ല, പകേശ വിദേശികളുമായി ഒത്തുചേരുന്നു പ്രവർത്തിപ്പാൻ അവൻ ആഗ്രഹിച്ചിരിക്കാം.³⁸

വിഭാഗാരം ബേൽവഹേമിൽ എത്തുനു (2:9-12)

⁹രാജാവു പറഞ്ഞതു കേട്ടു അവർ പുറപ്പെട്ടു; അവർ കിഴക്കു കണ്ണ നക്ഷത്രം ശിശു ഇതികുന്ന സ്ഥലത്തിനു മീതെ വന്നു നിൽക്കുവോളം അവർക്കു മുമ്പായി പൊയ്ക്കെക്കാണിരുന്നു. നക്ഷത്രം കണ്ണതുകൊണ്ട്¹⁰ അവർ അത്യന്തം സന്നോധിച്ചു; ¹¹ആ വീട്ടിൽ ചെന്നു, ശിശുവിനെ അമ്മയായ മരിയയോടുകൂടും കണ്ണു, വീണു അവനെ നമസ്കരിച്ചു; ¹²നികേഷപപാത്രങ്ങളും തുറന്നു അവനു പൊന്നും കുന്തുരുക്കവും മുരും കാഴ്ചവെച്ചു.

വാക്യം 9. വിഭാഗാരെ വഴികാണിച്ച നക്ഷത്രം സാധാരണ ഒന്നായിരുന്നില്ല എന്ന് ആ വാക്കും തെളിയിക്കുന്നു. അത് പിന്നീട് ആദ്യശ്രൂമാകുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ യെരുശലേമിൽ വിഭാഗാരം എത്തിയപ്പോൾ അവിടെ അതു നി

അക്കുകയോ ചെയ്തിരിക്കാം. അവർ ബേൽലഹേമിലേക്കു യാത്ര തിരിച്ചപ്പോൾ അവരുടെ സർഗ്ഗീയ വഴികാടിയും ചാലിച്ച്, ശിശു കിടന്നിരുന്ന സ്ഥലത്ത് അത് വർകയും അവിടെ നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. ആ പ്രത്യേകതയുള്ള നക്ഷത്രം വിഭാഗാരെ ബേൽലഹേമിലെ ആ വീടിലേക്കു നയിച്ചു. അത് തെളിയിക്കുന്നത് എത്തെന്നാൽ യോഹനന്റെ കെപ്പറിനേറ്റയും കാൾ വിയസിലവിനേറ്റയും പീക്ഷണം തെറ്റായിരുന്നു എന്നാണ് (2:2 എൻ പരാമർശം നോക്കുക).

വാക്യം 10 നക്ഷത്രം കണ്ടുകൊണ്ട് അവർ അതുനം സന്തോഷിച്ചു. “നക്ഷത്രം” കിഴക്കുനിന്നും യെഹൂദവരെ അവർ കാണുകയും “സന്തോഷികയും” ചെയ്തു. അതെ നക്ഷത്രം തന്നെയാണ് അവരെ ബേൽലഹേമിലേക്കു നയിച്ചത്, അവരുടെ ദീർഘ യാത്രയുടെ അവസാനം, ശിശുവായ യേശുവിനെ കാണുമെന്നായി. “അതുനം സന്തോഷിച്ചു” എന്ന പ്രയോഗം വിഭാഗാരുടെ ആവേശത്തേയും സന്തോഷത്തേയും പ്രകടമാക്കുന്നു. ഈതേ സന്തോഷം യോഹനന്റെ സന്നാപകനേറ്റയും യേശുവിനേറ്റയും ജനനത്തെക്കു നിച്ചു ലുക്കോസ് പഠിത്തപ്പോഴും കാണാം (ലുക്കോ 1:14, 44, 46, 47; 2:10, 14, 20).

വാക്യം 11. യോഗ്യോധും മരിയയും, ശിശുവും അനു താമസിച്ചിരുന്ന വീടിലേക്കു വിഭാഗാർ പ്രവേശിച്ചു. മുമ്പ് കണ്ടുപോലെ അവിടെ പു ത്രഞ്ചാടിയോ അല്ലെങ്കിൽ “തൊഴുന്നതോ” ഉള്ളതായി പറയുന്നില്ല (ലുക്കോ 2:7). യേശു ജനിച്ച കുറെ കഴിഞ്ഞ ശ്രേഷ്ഠമാണ് വിഭാഗാർ എത്തിയത് (ലുക്കോ. 2:1-20). കുടുംബം ദൈവാലയത്തിലേക്ക് പോയശേഷമാകാം അവർ അവിടെ എത്തിയത് (ലുക്കോ. 2:22-38), അത് മരിയയുടെ ശുഭാക്രണ കാല മായ നാൽപതു ദിവസം കഴിഞ്ഞിട്ടായിരുന്നു (ലുക്കോ. 2:22; ലേപ്യ. 12:1-4). അവർ ദൈവാലയ സന്ദർശനം നടത്തുന്നതിനു മുൻപ് വിഭാഗാർ ചെന്നിരുന്നുവെങ്കിൽ ആ സാധ്യ കുടുംബത്തിന് കാഴ്ച വെക്കുവാൻ “രണ്ടു പ്രാക്കുഞ്ഞതുഞ്ഞളും കുറുപ്രാവുകളും” കാഴ്ചവെക്കുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ നൽകുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നു എന്നാണ് ഫെറ്റിഡിക്സണി കണ്ടെത്തിയത് (ലുക്കോ. 2:23, 24; ലേപ്യ. 12:8 നോക്കുക).³⁹ അതിലുപരിയായി, ലുതിം പ റണ്ടു, “വിഭാഗാർ അവരെ സന്ദർശിച്ച ഉടനെയാണ് അവർ മിസ്റ്റിലേക്ക് പോയത് എന്ന പ്രതീതിയാണ് മത്തായി ഉള്ളപ്പക്കുന്നത്.”⁴⁰

വിഭാഗാർ അവിടെ എത്തിയപ്പോൾ, നിലത്തു കുമ്പിട്ടു ശിശുവിനെ നമസ്കരിച്ചു (2:2 എൻ പരാമർശം നോക്കുക). അവൻഎൻ അമയപ്പുമാരെ അല്ല “അവനെയാണ്” അവർ നമസ്കരിച്ചത് എന്നത് പ്രത്യേകം ശബ്ദിക്കുക. ആ പുരുഷമാർ ക്രിസ്തുവിൻ്റെ ജനനത്തിൽ ആവേശം പുണ്ഡു വന്ന ജാതികളായിരുന്നു എന്നതിനെ വണ്ണിക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയായിരുന്നു അവരുടേൽ. അവർ നന്നാകിൽ ദയവുംനാരോ, അല്ലെങ്കിൽ ദയവുംമതാനുസാരികളോ, അതുമല്ലെങ്കിൽ ദൈവദയമുള്ളവരോ ആകാമെന്നതിനെ പിന്താങ്ങുന്ന പ്രവർത്തിയായിരുന്നു അത്.

പുരാതനലോകത്ത്, രാജാക്കന്നാർക്ക് കാഴ്ച നൽകുന്നത് ആചാരമായിരുന്നു. **സമാം** കൊടുക്കുന്ന ആൾക്ക് വലിയ കക്ഷിയോടുള്ള കീഴ്പ്പെടലും ആദരവും പ്രകടമാക്കുന്നതാണ് അത്. അതുകൊണ്ട്, വിഭാഗാർ വെറും നിരീക്ഷകരായിരുന്നില്ല എന്ന് അവരുടെ സമ്മാനങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. **നികേഷപണ്ഡൾ** എന്ന പറയുന്നത് പാതയായിരുന്നു - ഒരുപക്ഷ “നികേഷപ പെട്ടികൾ” ആയിരുന്നേക്കാം. (എൻആർഎസ്വി, എൻഎൽടി) - അവ കാഴ്ചക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ്. നമ്മുടെ ഇംഗ്ലീഷ് വാക്ക്

“തെസ്റ്റിന്” എന്നതിനു അടുത്തു നിൽക്കുന്നതാണ് ഗ്രീക്ക് വാക്ക് (തെസ്റ്റി രോസ്), അർത്ഥം “വാക്കുകളുടെ പജനാവ്” എന്നാണ്.

അവർ കാച്ചി വെച്ചതു പൊന്നും, കുന്തുരുക്കവും, മുരും ആയിരുന്നു. സാധാരണ രാജാക്കമൊർക്കു നൽകുന്നതായിരുന്നു പൊന്ന് (1 രാജാ. 10:2, 10; 2 ദിന. 9:20-24; യൈശ. 60:9). “ശുദ്ധമായ സുഗന്ധവും പുകക്കുന്നതിന്” ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ് “കുന്തുരുക്കം.” ബേബാസുസ്റ്റിയ ഇന്ത്യൻലുജു വുക്കഷ തിരിക്കേണ്ട കു അല്ലെങ്കിൽ പഴ ഉണക്കിയെടുക്കുന്നതാണ് അത്, തെക്കെ അറേ ബൃഥിലെ വെള്ളക്കൽ പാരമേലാണ് ആ വുക്കഷം വളരുന്നത്. അതു കത്തി ക്കുവേബാൾ, സുഗന്ധം വമിക്കുന്നതിനാൽ, ദൈവത്തെ ആരാധിക്കുവേബാൾ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു (പുറ. 30:8, 34-38). അതിനു വേരു പല ഉപയോഗങ്ങളുമുണ്ടായിരുന്നു, ഉദാഹരണമായി, കുഴിപ്പാക്കി പുരട്ടിയിരുന്നു, ചില ഒന്നഡിങ്ങങ്ങളും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. ബാൽസാമോഡൈന്ഫ്രാം ഇന്ത്യൻൽ പെട്ട വുക്കഷത്തിന്റെ കു അല്ലെങ്കിൽ പശയാണ് മുർ, അതും അരേബ്യിലാണ് പജർന്നിരുന്നത്. അതും സുഗന്ധവുമായും, ചിലപ്പോൾ ബൈപ്പിൽ സെന്റ് ആയും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. (സദ്ഗ. 7:17), അല്ലെങ്കിൽ പാന്തങ്ങളിലും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു (സക്രീ. 45:8). അതു ഒരു തരം സുഗന്ധവുമാണ്, തെലാം ഭിഷ്ണകത്തിനും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു (പുറ. 30:23-25), മുത്രശരീരങ്ങളിലും സുഗന്ധത്തിനു ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു (യോഹ. 19:39, 40). അതു വീഞ്ഞുമായി ചേർത്ത് ബോധം കെടുത്തുവാനും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു (മർക്കോ. 15:23). ഈനു മുരും കുന്തുരുക്കവും അതു വിലയുള്ളതല്ല എങ്കിലും, ക്രിസ്തുവിന്റെ കാലത്ത് അവ വിലയേറിയതായിരുന്നു എന്നാണ് ലുഡിൻ് പറഞ്ഞത്.⁴¹

വാക്ക് 12. സേത്രലഫേറു വിട്ടു പോകുന്നതിനു മുന്പ്, ദയരുശലേമിൽ ഫെറോബാവിന്റെ അടുക്കലേക്ക് മടങ്ങി പോകരുതെന്ന് വിദ്വാനാർക്ക് സപ്പന്തത്തിൽ അരുളപ്പാടുണ്ടായി. ശിശു ഉള്ള സ്ഥലം വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ അവൻ ആഗഹിച്ചിരുന്നില്ല. തൽപ്പലമായി, വിദ്വാനാർ വേരു വഴിയായി തങ്ങളുടെ നാട്ടിലേക്ക് തിരിച്ചു പോയി. പഴയനിയമത്തിലും പുതിയനിയമത്തിലും ദൈവം സ്വപനം മുഖാന്തരം ജനങ്ങളോട് ആശയവിനിമയം നടത്തിയിരുന്നു.⁴² ദൈവം ഇപ്പോഴും സ്വപനം മുഖാന്തരം ആശയവിനിമയം നടത്തുന്നു എന്ന് ചിലർ പരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. പെരുക്കാസ്തുനാളിൽ പരിഗ്രാമാത്മാവിനെ പകർന്നത് യോവേൽ പ്രവാചകൾ പ്രവചനനിരോഗിയിരുന്നു എന്നു പഠത്താണ് പറഞ്ഞു: “നിങ്ങളുടെ പുത്രനാരും പുത്രിമാരും പ്രവചിക്കും; നിങ്ങളുടെ ധനവന്നകാർ ദർശനങ്ങൾ ദർശിക്കും; നിങ്ങളുടെ വുദ്ധമാർ സ്വപ്നങ്ങൾ കാണും” (പ്രവൃത്തികൾ 2:17; യോവേൽ 2:28 നോക്കുക). മുൻപെ ദർശനത്തിൽ കുടൈയും പ്രവചനത്തിൽ കുടൈയും ദൈവം ആശയവിനിമയം നടത്തിയതുപോലെ, സഭാകാലഘട്ടത്തിൽ, ഓന്നാം നൃംബാണ്ഡിൽ ദൈവം അത്ഭൂതകരമായി ആശയവിനിമയം നടത്തി. എന്നാൽ യേശുക്കിന്തുവിന്റെ വെളിപ്പാട് പുർണ്ണമായി നൽകി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവയെല്ലാം നിന്നുപോയി (1 കോറി. 13:8-10 നോക്കുക). ദൈവം ഇന്നു തന്റെ പുത്രൻ മുഖാന്തരം ശ്വാസിയമാക്കിയ പചനത്തിൽ കുടൈയാണ് സംസാരിക്കുന്നത് (എബ്രാ. 1:1, 2).

പാഠങ്ങൾ

അണാനികളുടെ ക്രിസ്തുവിനെ അനേകിക്കാൻ (2:1-12)

ഇന്നു കൈന്തുവിനെ അനേഷിക്കുന്നവർക്കും, കൈന്തുവിനോടു ചേർന്ന് അവരെ അനുഗമിക്കുവാൻ ആഗഹിക്കുന്നവർക്കും കിഴക്കുനിനുള്ള അണാനികൾ അന്നു കൈന്തുവിനെ അനേഷിച്ചത് ഒരു വലിയ മാതൃകയാണ്.

അവരുടെ അനേഷണം സൗകര്യപ്രദമായിരുന്നില്ല (2:1). വിദ്യാമാർ അനേബൃയിൽനിന്നോ, ബാണിലോന്തരയിൽനിന്നോ, പാർസിയിൽനിന്നോ എവിടെ നിന്നു വന്നാലും അവരുടെ ധാരത ദൈർଘ്യമേറിയതായിരുന്നു. യെരുശലേമിലേക്കുള്ള അവരുടെ ധാരത പലപുതിപ്പട വർഖവിൽ കുടെ ആയിരുന്നേക്കാം. ആ ധാരതക്ക് അവരുടെ പണവും, സമയവും, ഉള്ളജവും കൈസ്തവിനെ കാണുവാനായി ചെലവിട്ടു. ഇന്നും കൈസ്തവിനെ വാസ്തവ തതിൽ പിൻപറ്റുവാൻ ആഗഹിക്കുന്നവർ ശിഷ്യത്തതിനായി അതിൽ കൂടണ്ട് എന്നും (പ്രതീക്ഷിക്കുവാനില്ല) (ലുക്കാ. 9:23).

അവരുടെ അനേഷണത്തിനു താഴ്മ ആവശ്യമായിരുന്നു (2:2). അണാനി കൾ യെരുശലേമിൽ എത്തിയപ്പോൾ, അവർ ആളുകളോട് പുതിയതായി ജനിച്ച രാജാവ് എവിടെയാണ് താമസിക്കുന്നത് എന്നാണ് ചോദിച്ചത്. ഇന്നു കൈന്തുവിനെ അനേഷിക്കുന്നവർക്ക് വചന പ്രാജ്ഞാനമുള്ളവരോട് ചോദിച്ചു മനസിലാക്കുവാനുള്ള താഴ്മ ആവശ്യമാണ് (പ്രവൃത്തികൾ 8:30, 31).

അവരുടെ അനേഷണം ദ്രോ ഉള്ളഭാക്തി (2:3). വിദ്യാമാരുടെ ചോദ്യം തന്റെ സിംഹാസനത്തിന് ഭീഷണി ആണെന്നു കരുതി ഹരാരാവിനെ ദ്രോ സ്ഥിച്ചു. അതിന്റെ പലമായി ഹരാരാഭാവ് അകുമം അഴിച്ചുവിടുമോ എന്ന യെമായിരുന്നു ജനങ്ങൾക്ക്. അതുപോലെ, ഇന്നു കൈസ്തവിനെ അനേഷിക്കുന്നവരുടെ ചോദ്യം മറ്റൊരുപോലെയും അസാധ്യരാക്കും, കാരണം അവരുടെ ജീവിതശൈലി കൈന്തുവിന്റെതിന്നിനും എതിരാണ്. എങ്ങനെയായാലും, വെളിച്ചം ഇരുളിനെ തുറന്നു കാണിക്കും (എഫോ. 5:6-14).

അവരുടെ അനേഷണം വചനാനുസരണമായിരുന്നു (2:4-6). വിദ്യാമാരുടുടെ - യെരുശലേം മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചിരുന്നതിന്റെ - ഉത്തരത്തിന് ഹരാരാഭാവ് യെരുശലേമതാല്പക്ഷണാരാകായിരുന്നു ചോദിച്ചത്. കൈസ്തു ബേത്തല ഹേമിലാണ് ജനിക്കുന്നതെന്ന തിരുവെച്ചുത്ത് അവർക്ക് അറിയാമായിരുന്നു (മീവാ. 5:2). ഇന്നു കൈസ്തവിനെ പിൻപറ്റുവാൻ ആഗഹിക്കുന്നവർ തിരുവെച്ചുത്ത് അവരെ കുറിച്ചു സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നതാണ് ആവശ്യപ്പേട്ടേണ്ടത് (പ്രവൃത്തികൾ 17:11).

അവരുടെ അനേഷണം മറ്റാരാർക്ക് കാപട്ടമായി തീർന്നു (2:7, 8). കൈസ്തവിനെ കണ്ണ ശേഷം നിങ്ങൾ എന്നെ വന്ന് അറിയിപ്പിന് എന്നാണ് ഹരാരാഭാവ് കൽപിച്ചത്. തനിക്കും പുതുതായി ജനിച്ച രാജാവിനെ നമ്പക്ക റിക്കേണം എന്ന നാട്യത്താലായിരുന്നു അത്. അതുപോലെ ചിലർ ഇന്നു കൈസ്തവിന്റെ വിവരങ്ങൾ അറിയുവാൻ ആഗഹിക്കുന്നത് കാപട്ടമുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടെയായിരിക്കും (ഫിലി. 1:17 നോക്കുക).

അവരുടെ അനേഷണത്തിന്റെ പലമായി അത്യന്തം സന്തോഷിച്ചു (2:9, 10). വിദ്യാമാർ യെരുശലേം വിട്ട് ബേത്തലഹേമിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ, അവർ മുൻപ് കണ്ണതായ നക്ഷത്രം പീണിലും പ്രത്യക്ഷമായി. ശിശുവായ കൈസ്തു താമസിക്കുന്നതിനടുത്ത് അവർ എത്തി എന്നതു അവരെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു. രാശർ യെരുശലേമിനെ അനേഷിച്ചാൽ സന്നാമെന്ന ദൈവ കൽപന അനുസരിക്കുവോൾ അവരുടെ പാപങ്ങൾ മോചിക്കപ്പെടുന്നതു നിമിത്തം സന്തോഷിക്കുവാൻ കഴിയും (പ്രവൃത്തികൾ 8:35-39). ജീവിതത്തിൽ പ്രതികുലവര

അഞ്ചുണ്ണാകുമെകിലും, ക്രിസ്ത്യാനികളെ വിളിച്ചിരിക്കുന്നത് തുടർച്ചയായ സന്ദേശത്തിനാണ് (ഫിലി. 4:4-7).

അവരുടെ അനേപാഷണം അവസാനിപ്പിച്ചത് രാജാവിനെ നമസ്കരിച്ചു കൊണ്ടാണ് (2:11, 12). അവർ യെരുശലേമിലെ ആ പീടിൽ ചെന്നപ്പോൾ, അവരുടെ ആദ്യ പ്രവൃത്തി യേശുവിനെ നമസ്കരിക്കുക എന്നതായിരുന്നു. പിന്നെ അവർ രാജാവിനു പൊന്ന്, കുന്തുരുക്കം, മുൻ എന്നിവ കാഴ്ച വെച്ചു. ഈന് അതുപോലെ യേശുവിനെ അനേപിക്കുന്നവർ, അവനെ കണ്ണടക്കി നമസ്കരിക്കുകയും, അവൻ ആരാണാനതിന് അവനു പുകഴ്ച അർപ്പിച്ച ക്രിസ്തുവിനെ സേവിക്കണം (വെളി. 5:8-14).

ഡോവിയ് സുവർക്ക്

യേശുവിനെ അനേപിക്കുന്ന അണ്ടാനം (2:1, 2)

അവരന്റെ ജനനം മുതൽ എല്ലാ നൂറ്റാണ്ടിലും ബുദ്ധിയുള്ള സ്വത്രീ പുരുഷമാർ യേശുവിനെ അനേപിച്ചുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നത്. നമുക്ക് അണ്ടാനം കുറവാണെങ്കിൽ നാം അതിനുഭേദണി യാച്ചിക്കണം (7:7, 8; ധാക്കാ. 1:5-8).

യേശുവിനെ കണ്ണടത്തുവാൻ ദൈവപിക്കസഹായം ആവശ്യമാണ്. അണ്ടാനികൾ നയിക്കപ്പെട്ടതു തിരുവെഴുത്തുകളാലും, ഒരു നക്ഷത്രം അവർക്ക് വഴികാട്ടിയുമായിരുന്നു. സ്വന്ത നമസ്കാരിയാലോ, വഞ്ചികപ്പെടുന്ന തോന്തലുകളാലോ, മാനുഷിക അണ്ടാനത്താലോ അല്ല അവർ നയിക്കപ്പെട്ടത്.

ഈനു നമ്മുടെ നയിക്കേണ്ടതിനു നമുക്കു സഹായിയായി - ദൈവത്തിന്റെ പചനം ഉണ്ട് (സക്കി. 119:105; ദേഹാ. 17:17; പ്രവൃത്തികൾ 20:32). അതു പുണ്ണിവും മതിയായതുമാണ് (2 കൊരി. 3:5, 6; 2 തിമോ. 3:16, 17), ദൈവസാനിധിയിൽ നാം തികവുള്ളവരാകുവാൻ നാം അവ പുർണ്ണമായി അനുസരിക്കണം.

കുറിപ്പുകൾ

¹യേഹാനാൻ 7:40-44 ലെ വാദം എടുത്താൽ ആ ബന്ധം സ്ഥാപിക്കാം.. യേശു “പ്രവാചകനായിരുന്നു” (മർഖി) എന്നു ചില യെഹൂദമാർ വിചാരിച്ചിരുന്നു, യേശു ഗലീലയിൽനിന്നുള്ളവനായതുകൊണ്ട് മറ്റൊരാൾ ആ ആശയത്തെ തളളിക്കുണ്ടു. ക്രിസ്തുവെബ്തലഹേമിൽ ജനിക്കുമെന്നു തിരുവെഴുത്തു പറയുന്നത് എല്ലാ തന്സ അഭ്യേജ്യം നീക്കുന്നു.² യുദ്ധാവിധിപ്പിൽ ലൈഫ് ഓഫ് കോൺഗ്രസ്സ് ദൈവിക 3.41-43. ³ജൂൺ മാർട്ടിൻ സയാഹോൾ വിത്ത് ടെട്ടേഹോ 78; ഓരോൾ എഗർഡ് സെത്തസപ്പ് 1.51. ⁴ജാക് പി. ലൂയിസ്, ദ ശോസ്പെൽ എക്കോർഡിൻസ് ടു മാത്രു, പാർട്ട്. 1, ദ വേർഡ് ലിവിംഗ് കമ്മന്റി (ആസ്റ്റീൻ, എക്സ്.: സീറ്റ് പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി., 1976), 46. ⁵ജോസേ ഫാൻ ആസ്റ്റീൻസ് 14.9.2; 14.14.1-14.16.4. ⁶ആർ. വി. ജി. ടാസ്കേർ, ദ ശോസ്പെൽ എക്കോർഡിൻസ് ടു സൊഴ്സ്. മാത്രു കിൻസഡിയിൽ ന്യൂജെസ്റ്റുമെന്റ് കമ്മന്റീൻസ് (ശാന്തി റാഫ്ലിഡ്, മെക്സ്.: ഡാല്ലിയുഎം. ബി. എർഡ്വാൾസ് പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി., 1975), 37. ⁷ലിയോൺ മോറിസ്, ദ ശോസ്പെൽ എക്കോർഡിൻസ് ടു മാത്രു പില്ലർ കമ്മന്റീൻസ് (ശാന്തി റാഫ്ലിഡ്, മെക്സ്.: ഡാല്ലിയുഎം. ബി. എർഡ്വാൾസ് പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി., 1992), 35. എൻ.6. ⁸ഹൈരോഡോട്ടസ് ഹിസ്റ്റു 1.101; 132, 140. ⁹ഇബിയ്., 1.101: 3:61-119, 126-141, 150-160. ¹⁰തെരത്തുല്പന്ന് എഗർഡ് മാർസിയൻ 3.13.

¹¹പില്ലർ ചെറൻഡ്രിക്സൺ, ന്യൂജെസ്റ്റുമെന്റ് കമ്മന്റീൻസ് എക്സ്പെപാസിഷൻ ഓഫ് ദ ശോസ്പെൽ എക്കോർഡിൻസ് ടു മാത്രു (ശാന്തി റാഫ്ലിഡ്, മെക്സ്.: ലൈബ്രറി സുക്ര

வான், 1973), 152. ¹² எஷ் லியே வெங்கள், ஏ கமலர்தி ஓள் ச ரோஸ்பைர் ஏகோஸ்டீடுஸின் டு மாதூர் (நானிலே: ரோஸ்பைர் அலைகேஷன் கவனி, 1936), 37.

¹³ ஜூபின் சுயலோர் வித்த டெயிலோ, 106. ¹⁴ கூமாந்தி ஓவ் அலைக்ஸான்டியிய ஸ்ட்ராமார் 1.15; கிளேஸ்டூா ஹோமிலி ஓள் ச ரோஸ்பைர் ஏகோஸ்டீடுஸின் டு ஸெங்கு மாதூர் 7.1. ¹⁵ ச ஸல்லிவெண்ண் ஓவ் “அபிமானி” (ஜானுவரி 6) ஹன் ச வெண்ணெல்சிப்பு ரோஸ் வாக் டு ச ஹோம்ரத் ஸென்னுரி ஹந் கமஹமரேந்து “ச மானி பெண்ணெல்சிப் ஓவ் கெகாந்து டு ச ஜென்செட்ஸ்ப் டு ச பேர்ஸன்ஸ்ப் ஓவ் ச மானி” (ஏப்ரிலேவதன் ஏ லிவின்ஸ்டூன், ஏபி., ச கள்ளகோபான் காக்ஸ்ஹோமில் ஸிக்கஞ்சனி ஓவ் ச கெக்ஸ்புக் பரஷ் [நூற்றொர்க்க.: காக்ஸ்ஹோமில் யூளிவேஷனிட்டி பிள், 1977], 175). ¹⁶ சுழின் அதர். ஏ மையர், மாதூர், ஹந்தெபெட்டு சூன் (லுயிஸிலே: ஜோன் ரோ க்ஸ் பிள், 1993), 13. ¹⁷ லுயிஸ் ரோட்டீ, “ச ஏற்றியூப் ரெப்ஸெங்கூஷன் ஹன் ‘காபெஸ் டெர்ஸ’ ஓவ் ச பிரிஸ்லை காட்டாகோப் சேஷன் தீ. ஏ லெயிட்டர் பெயின்து ஹன் ச காட்டாகோப் ஓவ் பீட்டர் அதந்து மாந்ஸலையின்ச் சேஷன் டு மென்” (லுயிஸ், 44). ¹⁸ ஏக்ஸ்ரெப்டு லார்டோ வூர்க்காரி 51வி. ¹⁹ செகானாசிய் ஏ ஹ ஸெர், மாதூர் 1-13, வேரில் விவிலீகான் கமாந்தி, வால்பா, 33ஏ. (லுத்தான்: வேரில் ஸுக்கன், 1993), 27. ²⁰ ஸுதோனியன் வெஸ்பாஸியன் 4.5; காஸ்டின் அம்தன் 5.13.

²¹ லுயிஸ், 44. ²² சுழியூ. ஏவ். அதாலெவெந்து அதந்து ஸி. ஏன். மான், மாதூர், ச அதகர செவ்விச் (ஹாஸ்தன் ஸிடி, நூற்றொர்க்க.: யபிலீஸ்வே அதந்து கவனி, 1971), 12. ²³ ஹாஸ்த 25-26. மஹாநாய அலக்ஸாந்தரின்து மாதூர்க்கான் அயாச் களத்த. மிதியேந்து அதந்து அலக்ஸாந்தர செவேரின். (ரோகூகு ஸிஸேரோ ஓள் சிவி னேஷன் 1.23, 47; ஜூபின் ஹிஸ்டு 37.2; லாட்டியியன் அலக்ஸாந்தர செவைன் 12; னிஜென் ஏம்பிஸ்ட் செத்ஸுப், 1.59.) ²⁴ சம்க்கூப் ரூப் 7.19, 20; வார் ரூப் 11.6; டெப்ஸமாந்து ஓவ் லேவி 18.3; டெப்ஸமாந்து ஓவ் ஜூவா 24.1. ஹன் ச ஜூவிஷ் ரீவோஶ்டு ஓவ் ஏ யி. 132-135, வார் கோஸ்வா (பெர்ஹாப்ஸ் “ஸள் ஓவ் அதந் யங் ரா”) செயின்து மின் செயின் டு வார் கோஸு (“ஸள் ஓவ் ஏ ஸூார்”). ²⁵ ஜூபின் சுயலோர் வித்த டெக்டோ, 106; ஏவுரேனியன் ஏம்பிஸ்ட் செவைஸைப் 3.9.2; னிஜென் ஏம்பிஸ்ட் செத்ஸுப் 1.58-59; ரோகூகு 2 ப வதையன் 1:19; வெஜி. 22:16. ²⁶ கோஞின் ஹாபெயின், “ச ஸூார் ஓவ் வேற்றுபோ”, சுயான் அதந்து கெக்ஸ்புக் ஸிலீக் 5 (ஏக்டோவர் 1995), 83-101. ²⁷ ஹலியா வார்த்தே, ச ரோஸ்பைர் அவர் மாதூர், வால்பா, 1, 2 ந்து ஏபி., ச வைய்லி ஸூபி வெவ்விச் (பிலாவெத்தமிய: வெண்டினிஸ்டூர் பிள், 1958), 17. ²⁸ ஜோன் மாக் அதர்வர், ஜூனியர். ச மாக் அதர்வர் நூடெப்ஸமாந்து கமாந்தி: மாதூர் 1-7 (ஷிக்காகோ: முசி பிள், 1985), 29. ²⁹ வாஶ்டர் வாவர், ஏ ஸீக்கல்-ஹாலீஷ் லைக்ஸிக்கள் ஓவ் ச நூடெப்ஸமாந்து அதந்து அமர் ஏவுலி கெக்ஸ்புக் ஸிடிரேஷுர், 3வ் ஏபி., ரெவ. அதந்து ஏபி. பெரியிக் சுழியூ. சுயாக்க (ஷிக்காகோ: யூளிவே ச்சிட்டி ஓவ் ஷிக்காகோ பிள், 2000), 882. ³⁰ மாக் அதர்வர், 31.

³¹ மோன், 37. ³² ஹாஸ்த, 28. ³³ லுயிஸ், 45; ரோகூகு ஜோஸப்பன் அதந்து கூரீஸ் 20.10.1. ³⁴ யெய்யாக்கிள் ஜெரமூபாஸ், ஜெருசாலேம் ஹன் ச செர் ஓவ் ஜீஸுஸ், டெயான் ஏவ். ஏஷ். அதந்து ஸி. ஏஷ். கேவ் (பிலாவெத்தமிய: ஹோர்டென் பிள், 1969), 180. ³⁵ ரோவர்ட் ஏஷ். ரஸ்டீ, மாதூர்: ஏ கமாந்தி ஓள் மின் ரீ அதந்து தியேங்கால்ஜிகல்து அதர்ட் (ஸாந் ராப்பியன், மெக்கன்: சுழியூஏஏ. வி. ஏவுலிய்மான் பல்லிஷ்டீன் கவனி, 1982), 29. ³⁶ அதர். டி.ஹான், ச ரோஸ்பைர்